

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole ne sânt acceptate și refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-oare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 24 August.

Ministrul president Tisza a fost totuși mai norocos, decum se presupunea înainte cu două zile. Diarele din Budapesta și din Viena, *unisono* spun că ministrul president Tisza de și au așteptat ceva a învins cu propunerile sale pe linia întreagă. Comandantul general din Agram baronul de Ramberg, se va denumi comisariu regesc și va primi însărcinarea de a restaura ordinea în Agram și în Croația, fie chiar și cu putere înarmată. Baronul de Ramberg unele sciri, se află deja în Viena spre după a primi instrucțiunile necesare pentru esecutarea ordinelor, cu care va fi însărcinat. El va avea să pună insigniile aruncate earăși la locul lor, va avea să înlocuiască pe banul Peiacevici, care va fi demisionat definitiv, în toate afacerile acestuia, până la altă dispozițiune din partea guvernului unguresc. Cestiunea de drept va fi deocamdată lăsată la o parte, dice „Budapester Correspondenz.”

Cu toate aceste, în Budapesta nu este o încredere completă în succesele ulterioare ale victoriei susținute. „P. Ll.” „Nemzet”, „Neues Pester Journal”, „Pesti Napló”, „Egyetértés”, de și își iau în apăsările lor avântul încrederei, nu pot suprima îndoelile, că se tractează de introducerea unui regim austriac în Croația.

Întreaceea biroul de corespondență începe să ne asigure că în Croația spiritele au început a se mai mulcomi. De altă parte însă diarele vin mai în urmă cu alt fel de sciri, cari nu constatăză cele spuse de biroul de corespondență. Așa cetim că în Gorița, în ziua dela 3 Septembrie n., a avut loc un esces însemnat înaintea casei comunale. Obiectul escesului au fost earăși insigniile ca și în alte părți. Gendarmeria s'a vădut silită a face întrebuițare de arme, cu care ocaziune fu ucis un măcelar. În altă comună țeranii au luat din biserică statua regelui Stefan și o a bătut strigând neîncetat: „I ti si magjar!” (și tu esci maghiar).

Este interesantă apăsarea crizei din Croația din partea diarului polon „Reforma”: Criza în Croația, dice citatul diar, dovedesce, dacă cumva mai este lipsă de dovadă, că organizațiunea presentă a Austro-Ungariei nu se poate considera definitivă și durabilă. Năsuința de a face din Ungaria un stat național este ilusorică și visul nemților că se va întoarce oare când egemonia lor în Austria, este o nebunie. Dacă croații află că autonomia lor, care pentru slavii ceialalți este un ideal, este neîndesluitoare, cât de rău trebuie să se afle

slavii ceialalți din Austria. Ar putea să le servească nemților de învățură, că existența Austriei atâră numai și numai dela respectarea drepturilor și aspirațiunilor naționalităților celor „mature”, nici decum dela protecțiunea lui Bismarck și dela alianța cu Germania.

„Nord. d. Allg. Ztg.” a aflat cu cale să suleveze o cestiune care nu privesce dea dreptul monarchia austro-ungurescă, însă totuși indirect. „Nord d. Allg. Ztg. apreciază aspirațiunile lui Petru Caraghiorgevici, bărbatul princesei munte-negrene Zorka, la tronul sârbesc. Diarul adauge că după semnele mai nouă ambițiunea lui Caraghiorgevici nu se țermuresce numai pe lângă Serbia, ci se estinde și asupra Bulgariei. Oficioasa berlinză se pare a greși cu voia, căci nu este de mult, de când tot dela Berlin s'au putut auzi scirea, că Alesandru principele Bulgariei are se fie bărbatul princesei Milița, fiicei a doua a principelui munte-negrean.

Dela Belgrad se scrie că încercările de fusiune între liberali și radicali n'au succes de loc. Causa e că Ristici n'a putut fi satisfăcut.

Un diar din Roma împărtășesce, că redactorului său i-a succes a ajunge la cunoștința tratatului de alianță între Germania, Austro Ungaria și Italia. Tratatul se compune din trei Articoli. Cel dintăiu îndatoresce pe Italia a observa atitudine amicală față cu Francia, asigură însă pe Italia, la cas de resboiu neprovocat din partea cu Francia, de ajutoriu Austriei și Germaniei; în al doilea, Italia promite ajutoriu Germaniei la casul unui resboiu între Francia și Germania; în al treilea se obligă Italia la neutralitatea cea mai strictă, dacă Austro-Ungaria ar veni în conflict în peninsula balcanică cu Rusia.

Ministrul president din România, Ioan Brătianu, a plecat de nou la Aix les Baines. Trecând prin Viena a cercetat, însoțit de legatul român din Viena, pe ministrul de esterne Kálnoky. Dela Viena ministrul president Brătianu merge la Gastein, unde are să se întâlnească cu principele Bismarck.

Statele orientale și Austria.

Diarul „Novoie Vremia”, pornind dela convingerea că este foarte apropiată izbucnirea de nouă complicațiuni în peninsula balcanică, pune înainte un resboiu între Rusia și Austria și enumără forțele armate ce ar fi în acest cas la dispozițiunea statelor balcanice federate.

Respunderea de toate câte le susține o lăsam diarului „N. V.”

Popoarele din peninsula balcanică, dice, citatul diar, vęd în Austria un vrășmaș mult mai periculos ca în Turcia, de vreme ce cea dintăiu le împedecă pe față viitoarea lor dezvoltare națională. Întrun asemenea pericol se află interesele României, Serbiei și Bulgariei. Poate că cu ele se va uni, din alte motive, și Turcia. La cas de un resboiu Austria poate foarte bine să aibă contra sa toată peninsula balcanică fără deosebire de naționalitate. Austria ar avea încă un vrășmaș puternic și foarte serios.

Lăsând la o parte pe Turcia, România este aceea, care, întrun ce privesce forța militară, ocupă cel dintăiu loc. Pe când ea caută să scape de epitropia politică și economică a Austriei, după cum dovedesce aceasta atitudinea cabinetului din București în cestiunea dunăreană, România se încearcă să-și întărească puterea sa prin unirea poporațiunii române, care trăiesce în monarchia habsburgi că; forțele României sânt chiar acum însemnate.

Austria vede aceasta lămurit și nu în zădar a făcut ca Belgiul să recheme pe cunoscutul general-inginer Brialmont, care prelucrase proiectul pentru întărirea Bucureștilor și o întreagă sistemă de întăriri la fruntaria de Nord.

Legea de la 8 Mai 1882, care a introdus o nouă organizare a armatei române, este deja esecutată și a încheat organizarea armatei române, care, dela 1876, a devenit în fie-care an mai tare. România poate pune acum pe picior de resboiu o ărmată de 150,000 oameni cu 288 tunuri, afară de miliții care numără 96 batalioane, 60 escadroane și 180 tunuri. De mult încă România, și se poate dice că din ziua când și-a dobândit independența, are în vedere puțința unui resboiu cu Austria. Dar nici odată acest pericol n'a devenit atât de vedit ca în acesti din urmă doi ani. Această recunoaștere s'a arăt în aceea, că în anul trecut, parlamentul a votat, afară de bugetul sporit al ministeriului de resboiu și un credit extraordinar de 19 milioane lei. Din acestea 15 milioane au fost destinate pentru lucrări de întăriri și 4 milioane pentru dobândirea de material de artilerie și arme. Parlamentul îngrijat de siguranța statului, a mers și mai departe și a aprobat și construirea a douesperece noue linii ferate strategice în lungime de 678 verste. Mijloacele pentru această construire a fost procurate prin împrumutul de 40 milioane franci, și toate punctele strategice însemnate vor fi legate prin rociul drumurilor de fer. Mai trebuie observat încă, că guvernul român în scopul unei repede mobilisări și a unei concentrări strategice a armatei a rescumpărat toate drumurile de fer ale regatului. Că armata română este capabilă de resboiu au dovedit-o manevrele din anul trecut de sub conducerea regelui, în care soldații români, prin minunatul exercițiu și disciplină au atras admirațiunea militarilor străini. Aceasta este o recunoaștere plină de valoare.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Acum replică el, după ce își lăsase masca cea neagră în jos, spune-mi sincer, pentru ce a-i fost așa curios a sci cât de urit sânt eu.

— O Doamne, replică Iohan după un moment de ezitare dându-și aerul unui om bun, o să ți-o spun... Ba chiar decumva vrei să-mi ajuți a descoperi un secret, o copilărie, care întrigează aci pe mai mulți, numai pe o singură persoană, dta vei dobândi drepturi de recunoștință... mă pricepi bine, de munificența stăpânului casei: este vorba de o glumă, de un rēmășag...

— Așa, răspunse Cristian, curios auzi împărtășirea, ce deja o presimțea; de ce este vorba?

— Dta ai tras la Stollborg?

— Da; dta ai refuzat a mă primi aici.

— Dta ai durmit... în odaia ursoaicei.

— Da.

— Da, așa-i? Pretinsa fantomă..

— Nu va fi fantoma, despre care vrei să mă întrebi? Dta nu vei crede în ea mai mult ca mine?

— Precum ăci; dar este o fantomă, care a apărut eri la bal, și pre care nu o cunoasce nimeni. Dta o ai vędut în Stollborg?

— Nu; eu n'am vędut nici o fantomă.

— Când ăci fantomă... dta ai vędut acolo pe un avocat cu numele Goefle, un om foarte bine meritat?

— Da, eu am avut onoarea a vorbi cu dēnsul ađi-dimineăță. El ocupă odaia cu două paturi.

— Ca și nepotul său.

— Eu n'am vędut nici un nepot.

— Nepot s'au ce o fi, un bărbat tiner de statura dtale a cărui glas n'are pentru mine nimic particular, dar a cărui față era foarte plăcută, îmbrăcat în negru, un bărbat frumos în sfērșit...

— Frumos? Plăcere-ar cerului să fi fost eu acela, domnule Iohan! Eu am fost eri așa de somnuros, de nu ți-ași putē spune, dacă a fost el în Stollborg. Eu n'am vędut pe niminea, decât pe un bețiv cu numele Ulfilas.

— Nici dl Goefle n'a vędut pe streinul acela?

— Nu cred.

— El nu-l cunoasce?

— A! dta îmi aduci aminte... Da, da, sciu ce vrei să ăci: eu am auzit pe dl Goefle plângēndu-se asupra unui individ, care i-ar fi usurpat numele pentru a se presenta la bal. De asta este vorba?

— Da, tocmai de asta.

— Dar cum vine, domnule stolnic, că, fiind dvoastră mistificați prin necunoscutul acela, nu l'ați urmărit?

— Noi n'am fost nici decât mistificați; el s'a dat drept rudenie aproape a avocatului: noi am socotit că o se-l mai vedem. Ađi-dimineăță, precând avocatul l'a tăgăduit, dl baron s'a întreat cum de a îndrăsnit un necunoscut, cu nume împrumutat, a se introduce la festivitate. Este fără îndoială un rēmășag impertinent, vre-un student dela scoalele de mine din Falun... decumva nu va fi, precum mi se pare că s'a dat să se înțeleagă, un fiu natural, pe care avocatul nu l'a autorizat a purta numele său.

— Toate aceste nu mi se par așa importante ca se cauți atăta după ele respunse Cristian în ton indiferent; dai-mi acum voie a merge la cină, domnule stolnic?

— Da, de bună samă; dta vei cina cu mine.

— Nu, îți mulțămesc; eu sânt foarte ostenit și mă retrag.

— Tot la Stolborg; dta șeđi rău acolo!

— Eu mă simt foarte bine.

— Ai un pat, cel puțin?

— O să am unul, la noapte.

— Dă-ți bețivul acela de Ulfilas ceva convenabil de mâncare?

— Nu se poate mai bine.

Și forțele armate a le celorlalte state balcanice nu trebuie desprețuite, și cu atât mai mult încă cu cât ele cresc pe fiecare an. Astfel armata bulgară numără 17.000 de oameni de trupe pedestru și 35.000 oameni de rezerve bine esercitate. Cavaleria care era puțin numeroasă, fu sporită prin transformarea gendarmăriei locale într'un corp de dragoni.

În același timp cu armata bulgară au sporit și forțele militare a le Rumeliei Orientale, care poate pune chiar acum 13.000 oameni pe picior de resboiu. Când provincia va chema sub arme pe oamenii cari au dobândit în societățile de gimnastică o minunată educațiune militară, atunci armata Rumeliei orientale va putea numera jmai bine de 50.000 luptători.

În partea de vest a peninsulei balcanice, armata muntegreană formează miezul forțelor care sânt vrășmașe Austriei. Muntenegrul se mișcă mereu și se ingrisesce necontentit cu arme și munițiuni. Nu s'a esecutat încă acolo o organizare a armatei în sensul modern, fiind că actuala organizare, care a fost pusă la încercare, este cea mai bună pentru acest principat. În moment de pericol armata se compune din toată populațiunea bărbătească. Totuși Muntenegrul are acum mici detașamente militare, cari sânt întrebuițate ca garnisoane prin întărirea dela fruntarii. Ca un mijloc foarte însemnat de apărare este construirea de căi noi în scopuri strategice, precum este drumul dela Cetinje la Scutari.

O mai mică mișcare în pregătiri pentru lupta ce se apropie se vede în Serbia, al cărei guvern, care este susținut de Austria, n'are decât o țintă, aceea de-a nu înfuria pe patronul seu. Dar Austria poate prea bine să se înșele costând pe aceasta supunere. Guvernul din Serbia este de parte de-a fi totdeauna cu poporul, care nu și-a uitat încă strălucitul său trecut și care nu va voi să lase în nenorocire pe frații săi din Bosnia și Erțegovina.

Dela Asociațiunea transilvană.

Brașov, 28/31 August 1883.

III.

A seară — Joi seara — a fost reprezentațiunea teatrală în localitățile dela redută. Public a fost foarte mult. Căldura a fost aproape nesuferibilă, și creștea în proporție cu mulțimea oamenilor. Biletele pentru teatru s'au petrecut încă de Miercuri. După 8 oare se ridică cortina și vedem pe scenă frumosul tablou de țărâncuțe și țerani, în pitorescile lor vesminte salutând pe „Craiu nou.“ Sânt drăgălașe româncuțele noastre în costumul național, frumoase de-ți fură ochii când joacă hora pe scenă, frumoase și drăgălașe chiar și când în rola de țerance de rând își descopere secretul inimei prin valsuri de ale lui Strauss.

Cu greu vei afla oameni, cari se studieze cu mai mult zel și mai mare entuziasm cântările, ca și brașovenii. Fiecare om cu inima la loc le va admira paciența. Admiratam și noi pe doamna Lenger în special în greaua rolă ce a avut, rolă jucată cu multă desteritate și și mai multă bunăvoință. Nu mai puțin am admirat talentul domnului Barseanu de a interpreta rolul ispravnicului și pe domnul Budnariu ca Moș-Corbu. Dacă s'a imprimat în inima cuiva reprezentațiunea teatrală de Joi seara, apoi de sigur Moș-Corbu nu o va uita în viața sa.

Opinia generală este că în Brașov cu puterile existente ai pute face minuni. Le lipsesce însă spi-

ritul conducătoriu, care să le formeze gustul spre lucruri estetice și de valoare necontestabilă.

Vineri la 9 oare s'a deschis ședința a III. Propunerile făcute la desbaterea bugetului în general au cădut toate și s'a primit proiectul de buget al comitetului cu propunerea comisiunei provocată în raportul meu din ședința a II.

Urmează la ordinea zilei raportul comisiunei pentru propuneri. Raportorul acestei, domnul Bozocanu propune a se da comitetului indemnitate pentru cumpărarea casei din strada Morei Nr. 8 în Sibiu, asemenea pentru speșele făcute cu reparaturile. Să dă indemnitate. Asemenea se incuviințează și esercițiul anului viitoriu pentru reparaturi mai mari în suma de 3184 fl. 64. cr.

Cu privire la propunerile pozitive ale comisiunei se primesce.

1. Propunerea prin care se cassează propunerea adunării generale din Dej cu privire la monumentul lui Andreiu Mureșianu, și ridicarea monumentului se concrede comitetului ales spre acest scop în Brașov.

2. Se primesce propunerea comisiunei ca să se reguleze averea rămasă după fericitul Iancu și să se conserve intravilanul.

3. Asemenea propunere a comitetului pentru cassarea tacselor restante.

4. Asemenea se primesce și propunerea comitetului de a se împărți foaia Asociațiunei la toți membrii cu adausul, ca cu vre-o 50 de esemplare să se tipărească mai multe, spre a se putè trimite și membrilor noi.

5. Cu privire la neaprobarea membrilor din România, să decide a se face din nou reprezentație la guvernul unguresc.

6. Propunerea comitetului de a se primi de membri toți cei insinuați, — se primesce.

7. Urmează la ordinea zilei obiectul cel mai important propunerea comitetului de a se înființa o școală de fetițe cu rezidența în Sibiu.

Din incidentul acesta comisiunea a venit cu propuneri.

a) Adunarea generală salută cu bucurie ideea de a se înființa un institut de creștere pentru fetițe. Se însărcinează comitetul Asociațiunei să vină la procsima adunare generală cu plan detaiat atât cu privire la edificiul cât și în ce privește studiile.

b) Fondului academiei de drept în suma de 20,501 fl. se i se deo altă destinațiune.

După raportor ia cuvântul domnul V. Babeșiu. Și exprimă mulțămita sa pentru înțelepciunea comisiunei de a împărți acest obiect în 2 părți. Ce privește propunerea primă a comisiunei dânsul o primesce în principiu, merge însă ceva mai departe și din incredințarea conferenței avute propune: „Comitetul este autorizat a zidi un edificiu până la 30,000 fl. pe terenul actual al Asociațiunei care edificiu să răspundă trebuințelor unui institut pentru fete. Se realizeze aceasta cât mai curând și la procsima adunare generală să ne aducă raport detaiat despre zidirea edificiului, instituirea și organizarea institutului“.

După domnul Babeșiu ia cuvântul domnul avocat Harșianu. Se roagă a i se ceti votul său separat privitoriu la concludul comitetului în cestiunea fondului academiei de drepturi. Cererea domnului Harșianu era foarte nebasată, căci aici nu era vorba de convertirea fondului academiei, ci de în-

ființarea unui institut pentru fete. Din indulgența presiului sa ceti votul separat al domnului Harșianu.

Ne-a surprins votul separat al domnului Harșianu, ne-a surprins cu atât mai vârtos cu cât Domnia Sa dăce că „Națiunea română a recunoscut că înființarea a academiei de drept este necesitate de prima linie.“ Aceasta o poate afirma un elev în gimnasiu și nu un avocat, care în toate zilele se isbesce de crunta realitate.

Întreg votul separat mai mergea încă. Însă după cetirea lui încep domnul Harșianu a-și l motiva cetind de pre hârtie o lungă litanie, care a stors în cele din urmă paciența chiar și a oamenilor celor mai flegmatici. Sala era aproape goală, și domnul Harșianu tot cetea. La numeroasele protestări, că nu este permis a ceti, domnul president a răspuns că scie și dânsul că nu este permis a se ceti cuvântările, roagă însă pre adunare să facă excepție cu domnul Harșianu, care cu provocare la libertatea de a vorbi se ținea tare pe picioare, pe când domnia Sa nu vorbea, ci cetia.

Înțelegem foarte bine pe domnul president când dăce că să se facă cu domnul Harșianu excepție dela regulament. Creдем însă că prestigiul Asociațiunei trece preste caprițele unui singuratic membru, chiar și când se simte necesitatea de a se face excepție cu dânsul.

Fiind timpul foarte înaintat desbaterea mai departe se amână pe ședința procsimă, la 5 oare după ameași.

Înainte de a se încheia ședința se cetește o telegramă dela românii din Cluj, prin care adunarea generală pe anul viitoriu să invită acolo, și una de felicitare dela un anumit Murgu.

Cu aceste se încheie ședința a III.

„Papismul“

și starea actuală a bisericei ortodoxe în regatul României (Urmare).

Eată dar pentru ce noi trebuie a ne păzi de cursele propagandei iesuitice a Romei: nu pentru a fi netoleranți în spiritul constituțiunei noastre, nu pentru a jigni consciința locuitorilor catolici-români ce trăesc în România și poartă sarcinile statului, ci pentru a ne apăra biserica noastră națională, și prin ea a feri națiunea de uneltirile și amestecul străinilor în afacerile noastre naționale.

Să întrebăm însă pe curia romană cu propaganda fide a ei: primire-ar ea oare, ca noi românii să trimitem în Italia un metropolit sau un episcop românesc la Roma cu titlu „metropolitul, ori episcopul Romei“ ori la Veneția, Milan, Neapole etc. cu titlurile acestor orașe catolice, mai ales când scim, că acum în Italia sânt multe elemente gata, de a forma o bună biserică națională ortodoxă? Primire-ar oare să facem ceva asemenea pentru alte capitale și orașe însemnate și neînsemnate din lumea catolică? Nu! pentru că ea nu admite nici morții nostri a se înmormenta în cimiteriele credincioșilor săi. Noi însă nu facem așa; ci la cas de nevoie, înmormentăm pe catolici în cimiteriele noastre, și încă cu toată rânduiala creștinească a bisericei noastre; nu-i depărtăm nici dela celelalte taine ale bisericei, la casuri de nevoie, când ei nu au preoți de ai lor. Și aceasta o facem, pentru că sântem

— Esti pregătit pe mâne?
— Pe ce vreme?
— Ca și astăzi.
— Prea bine. Salutare!
— A! încă o vorbă, domnule Waldo: este o indiscrețiune, dacă te întreb de numele dtale cel adevărat?
— Nici decum, domnule Iohan; numele meu cel adevărat este Stentarello, a-ți servi.
— Șiretule! Dar așa tot dta faci să vorbească personagiul acesta din comedie?
— Tot eu, când nu o face servitorul meu.
— Dta ești misterios!
— Da, când este vorba de secretele și de culisele mele: fără aceasta nu este farmec și nu este succes.
— Se poate, dară lasă-mă cel puțin să te întreb pentru ce să chiamă una din persoanele dtale baronul?
— Al de aceasta întreabă pe lacheii cari au dat lui Puffo să bea; încât pentru mine, dedat la greșeli de aceste, nici nu o ași fi băgat în samă, dacă nu o ar fi mărturisit el însuși, cu spaimă.
— Să fie audīt el niscari vorbe băbesti?
— Ce fel de vorbe? Esplicăte.
— Nu, nu este nimic, respunse Iohan, care vedea, mulțămită desterității sau naivității convorbitorului seu, situațiunea lor respectivă strămutată,

în înțelesul acela că, în loc să întrebe stolnicul, el se află însuși întrebat.

El totuși reveni la o întrebare deja făcută.
— Dta ai avut o decorațiune ce seamănă de minune cu Stollborg?

— Da, ea samănă încâtva cu Stollborg, din întemplant și inadins am făcut-o să semene.

— Pentru-ce?
— Nu ți-am spus? Pentru ca să placă dlui baron. Este o delicatetă din parte-mi a căuta totdeauna a reprezenta un sit al localității unde esercez industria mea pasageră. În stația viitoare, Stollborg se va schimba și decorațiunea va reprezenta alteva. A aflat dl baron decorațiunea mea din fund rea? Ce vrei! am avut așa puțin timp.

Vorbind așa, Cristian să desfăta, observând fața neplăcută a lui Iohan.
El era un bărbat de vre-o cinci-șeci de ani, cam gros, de soiul ordinar și apatic, la întâia privire; dară, din seara premergătoare, Cristian gășise predându-i scrisoarea de invitație din buzunarul dlui Goeffe, în privirea sa poncise, o activitate incușitorială, acunsă de o nepăsare aparentă. Acuma, el era și mai surprins de semnele aceste a unui afectat caracter, ce părea a fi o copie esagerată a caracterului baronului, a stăpânului său. Pe lângă toate aceste, nefind în sfârșit Iohan alteva, decât primul lacheu, fără creștere și fără cultură adevărată, lui Cristian îi era ușor a juca comedia cu mult mai

bine decât el, și a-l lăsa convins de nevinovăția intențiunilor sale. Cu ocaziunea aceasta, Cristian căștigase o quasi-siguranță în privința istoriei baronei Hilda. Pentru el deveni evident, că o dramă oare-care s'a întemplant în Stollborg și că baronul nu putuse vedea fără groază sau fără mânie următoarele trei lucruri, reprezentate într'o tormă și cu o intențiune oare-care: adevă, o temniță o victimă și un temnițar.

X.

Iohan a fost de bună samă confidentul, poate unul din actorii acestei drame. El voise a ști până la ce punct, măiestrul Cristian Waldo, în calitatea sa de cronicar ambulant, putea fi inițiat în misterul acesta. Cristian aruncase abil în spiritul său, bănuiala, unei indiscrețiuni din partea lacheilor castelului și el scăpase așa, foarte norocos, de-o-camdată, persoana sa și cea a dlui Goeffe.

Noi îl lăsăm să și incerce ca un filosof măgariul seu și istorisim ce s'a întemplant în decursul convorbirei sale cu stolnicul. Reluăm firul istoriei noastre în momentul, când dl Goeffe, favorizat de resărirea lunei și de reîntorcerea aurorei boreale, plecase spre Stollborg, mergând repede pe lac, cântând și gesticulând, încâtva fără voia sa.

Pe vremea aceea se servea cina oaspeților din castelul nou și splendida plăcintă a Crăciunului, care, după obiceiul norvegian, avea să rămână pe masă neatinsă până în 6 Ianuarie, deștepta, prin

toleranți, și biserica noastră este tolerantă în adevăratul înțeles, și nu este deprinsă a viola conștiința religioasă, până și a necreștinilor. Noi chiar de am fi în stare nu am trimite episcopi și metropoliți în țările creștine care își au metropoliții și episcopii lor de ori ce confesiune; căci aceasta nu permit canoanele bisericii noastre, care sunt comune și bisericii latine. Pentru ce dar Roma creștină voește să violeze conștiința noastră, și să calce sfintele canoane prin numirea unui metropolit în România cu titlu de „al Bucurescilor” sau „Bucurescensis”, când în Bucuresci este capitala bisericii ortodoxe române, și reședința mitropolitului primat al României? Pentru ce episcopi cu titlurile episcopilor și arhierilor români: al Iașului (Iasiensis), unde este reședința mitropolitului Moldovei? Al Galaților (Galatzensis) unde este reședința episcopului Dunării-de-jos? Al Craiovei, (Craiovenis) unde earăși este episcopul Râmnicului și al Severinului și are un vicariu cu titlu de „Craioveanul”. Toate acestea ar fi disprețul cel mai mare pentru biserica națională română, și ne arată că Roma privește biserica noastră ca cum nici ar esista și că ea voește acum să ne facă biserică și să ne trimită cei întâiu arhierii creștinesci!!

Nu cred că națiunea română va tolera o asemenea decădere a bisericii sale naționale! Catolicii din România n'au trebuință nici de doi episcopi, pre carii îi au deja. Acestia vor putea să locuească unde le va plăcea în România, fără înse așa acăpăra titlurile dela localitățile administrate și supuse păstoriei ierarhilor români; ci să fie priviți de arhierii și episcopi titulari, cu titluri străine de țeară, ca vișitatori, cum s'au privit și până acum. Arhierii titulari, cu titluri dela localitățile române, are și poate avea numai biserica română, și numai dintre membri clerului său. Titlurile acestea nu sunt ceva fără valoare, ci ele implică drepturi mari, drepturile episcopale, între care este și acela de a propaga credința sa. Arhierii nostri titulari sunt mărginiți în funcțiunile lor prin aceea că ei se chirotonisesc în calitate de vicari, supuși metropolitului și episcopilor actuali ai țerei, încât ei nu pot funcționa nimica episcopal fără prealabila autorizare a episcopului respectiv, și cel ce ar face contrariul, cade sub judecata bisericească. Nu este așa cu un episcop catolic; el nu este supus ierarhiei bisericesci a țerei. Prin urmare, când el va fi recunoscut ca episcop ori metropolit cu titlu de localități din țeară, prin aceea i se recunoaște și dreptul de a-și propaga credința sa în aceea localitate și a face proseliți. Și tocmai aceasta este ținta principală a propagandei papiste.

Pe lângă impregiurările arătate în urmă, biserica Romei crede, că acum este timpul cel mai favorabil pentru propaganda sa: căci crede, că noi ne-am fi desbinat de biserica ortodoxă a răsăritului, în urma oare-cărora neînțelegeri momentane, ivite între biserica noastră națională și patriarhia ecumenică și se așteaptă, ca patriarhia să ne escomunică dela comunitatea ortodoxă, precum a escomunicat și pe bulgari, cu vre-o dește ani în urmă, pentru carea după afirmarea jurnalelor, la Roma s'au pregătit episcopi catolici și pentru Bulgaria. Înse fapta va dovedi, că Roma și acum se înșală. Noi n'am rupt relațiunile noastre unitare cu ortodoxia orientală, ci voim numai să le regulăm într'un mod cuviincios și canonic. Ortodoxia română nu s'a țin-

nut, păstrat și apărat de patriarhia ecumenică; ci s'a păstrat și apărat de națiune și de metropoliți și episcopi români. Au fost însă și patriarhi cari ne-au dat un concurs puternic, cu sfaturile și cu influența lor la poarta otomană, a cărora suveranitate ne-a făcut totdeauna a respecta aceea patriarhie și a o recunoaște, ca centru al ortodoxiei orientale. Nici vom consimți vre-odată a o înlocui cu autoritatea bisericii catolice-romane, fie ea ori cât de renumită și puternică. Biserica română are și poate să aibă toate mijloacele morale și materiale spre dezvoltarea sa prin sine, până a putea rivaliza cu ori-ce altă biserică, cât de înflorită, și a sta neclintită sentinela în hotărârile țerei și a națiunii sale.

III. Ce trebuie însă bisericii noastre, spre a pute cu succes lupta contra vrășmașilor sei din lăuntru și din afară? O cultură intelectuală și morală, cât de întinsă. Biserica prin natura sa este palidul învățături, ea trebuie să învețe neconținut pe sine și pe alții tot, ce trebuie omului spre a fi bun cetățean creștin, cu bună credință în faptele sale, cu judecă sănătoasă și cu viață bine-năvăită, și se combată vișitul pe toate căile, să mustre să dojenească, să îndemne neconținut la bine. Când erau oamenii mai simpli, moravurile mai aproape de legile naturii, biserica putea a-și implini misiunea sa cu mai puțină învățatură. De aceea biserica învățau în genere numai a cetii, a cânta, a săvârși formele cultului, și apoi pentru instruirea lor și a poporului mai ceteau prin biserici viețile sfinților și învățături morale de ale sfinților părinți. Și lumea era mulțămită cu atâta. Astăzi însă când a sporit știința, și s'a dezvoltat cugetarea și împreună cu ideile sănătoase, au străbătut și străbat în societatea noastră tot felul de rătăcirii, pe care unele minți stălnice le răspândesc cu fapta cu cuvântul și scrisoarea, până și în poporul de jos, atăcând în primul rang religiunea și morala creștină; astăzi când propagandele străine vor se copleșească biserica și națiunea noastră, negreșit că biserica noastră neapărat trebuie să se ridice la nivelul cultului bisericii națiunilor civilizate; căci și biserica noastră are de suportat aceleași lupte, pe care le supoartă și bisericele altor națiuni civilizate; căci civilizația nu aduce cu sine numai bune precum cred naivii, ci și o mulțime de rele. Omul cel bun, cum dice, evagelia, din inima sa cea bună scoate cele bune ear' cel rău din inima sa cea rea scoate cele rele. Aceasta este natural la oameni, fie și simpli, fie civilizați. Deosebirea este numai, că omul rău și civilizat scoate mai multe și mai mari rele, decât răul cel necivilizat. De aceea în toate țările civilizate clerului se dă cea mai întinsă cultură intelectuală și disciplinară. Așa în țările catolice la fie care episcopie este și un seminarium, sau institut teologic pentru formarea preoților. Au universități — pentru formarea profesorilor și a episcopilor și o mulțime de alte institut bisericesci, pentru formarea de oameni pentru serviciul catolicismului; în statele protestante, spre a deveni cine-va pastor, trebuie să treacă mai întâiu liceul apoi facultatea teologică. În Rusia ortodoxă, la fie-care episcopie este un seminarium de 7—8 clase, de unde elevii absolvenți devin mai întâiu cantori pe la parochii și învățători în scoalele sătesci, apoi, la vacanțe se înaintează la preoție. Elevii frunțași din seminarii se trimit la facultățile de teologie, care în Rusia sunt 4. Licențiații teologi se numesc mai întâiu profesori pe la semi-

narii, catecheți pe la scoalele publice. Apoi la trebunță, dintre dâșii cei mai capabili și mai distinși se ridică la treptele cele mai înalte a le ierarhiei bisericesci. În regatul Eladei sunt seminarii, pentru formarea preoților parochiali, și o facultate teologică pentru formarea profesorilor de teologie și pentru clerul înalt. Licențiații teologici, cari au mijloace se duc apoi pe la facultățile de teologie a le Europei, mai ales în Germania, spre a-și perfecționa știința lor. Ortodocsii din Austria: românii și sârbii, toți au înalte instituțiuni teologice, pentru formarea clerului. Așa cel mai vechiu este acel sârbesc dela Carloviț; dar mai perfect este acel din Bucovina; căci biserica Bucovinei a avut mijloace mai mari, în fondul monastiresc, pre carele guvernul austriac nu l'a deturnat dela destinațiunea lui culturală: — pentru biserică și școală. Acest institut, acum nu de mult s'a prefăcut în facultate teologică, pe lângă universitatea din Cernăuți. Mai sâraci în cultura teologică dintre ortodocsii din Austria, până acum sunt românii ortodocsii din Transilvania; căci acolo biserica națională românească în adevăratul înțeles datează abea dela nemuritorul Andreiu Șaguna, prin a căruia înțelepciune și zel creștinesc și românesc s'a înșințat mai întâiu ierarhia adecă metropolia și episcopie românească dela Sibiu, Caransebeș și Arad, apoi seminarium din Sibiu pentru carele a trebuit să se formeze mai întâiu fondul trebuitoriu, prin colecte benevole adunate de cler dela binevoitorii creștini. Când Șaguna a venit întâia oară în diecesa sa, ca episcop locotenent, a găsit clerul român ignorant și foarte decăzut moralicesc. Să-l ascultăm pe el însul cum se tânguesce de aceasta în una din primele sale circulari către clerul diecesan: „Ascultați rugăminte mea, dice el clerului, rugăminte, pre carea eu din adâncul sufletului meu o adresez către voi: vai mie de nu voi vesti învățatura cea bună, căci datorita me șilesc și deregatoria îmi este încredințată pentru aceasta... Cu inima adânc întristată și cu o nespuză mirare m'am convins că mulți dintre preoții noștri au obiceiul, Duminecile și sârbătorile, după sfânta liturgie nu se întorc acasă, ci se duc drept la crășmă, și acolo petrecând cu oamenii ordinari, beau și întrețin conversații necuviincioase.” Apoi le prescrie cum să se îmbrace și cum să se poarte, când vin în oraș, și amenință a pedepsi după fapte pre toți cei ce se vor arăta în public cu îmbrăcăminte murdară și cu părul nepeptenat (Slavici. Die Rumänen p. 99—100). Șaguna prin zelul său neobosit și prin institutul său teologic și prin trimiterea tinerilor români pela facultățile de teologie din alte țeri, în curgere de trei-deci și câți va de ani ai arhieriei sale, a pus temelii solide cultului clerului ortodox al Transilvaniei, carele astăzi numără mai mulți bărbați instruiți și mulți preoți cari au conștiința datoriei lor spirituale.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Personalii.) Comisiunea austro-ungară-română pentru delimitarea granițelor de câte-va zile petrece în cetatea noastră. Eri ea a fost invitată la masa Escelenției Sale P. Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul. Delegații români fiind că au plecat încă de astă dimineață spre Sadu, nu au putut lua parte la masa Escelenției Sale. Delegații Ungariei au participat cu toții.

De seară pleacă și ei spre munți.

dimensiunea sa și prin lucsul său, admirațiunea doamnelor. Acest cap de operă de patiserie, reprezentă, prin o amestecare singulară a galanteriei secolului cu obiceiul religios, templul din Paphos. Într'însul se vedeau monumente, arbori, fântâni persoane și animale. Patiseria și zahărul cristalizat în toate colorile imitau materialele cele mai prețioase, făceau formele cele mai fantastice.

Baronul încredințase unei domnișoare bătrâne din familia sa, o persoană foarte pricepută în știința casnică și o nulă desăvârșită în toate alte privințe, grija de a face onorurile cinei, până ce el își luă timpul a cetii și a scrie unele scrisori. În realitate, baronul, care n'avea nevoie de preteceste, pentru a se retrage, când avea niscari preocupăți de spirit era în momentul acela în cabinetul său cu un bărbat palid, care se numea Tebaldo și care nu era altul, decât Guido Massarelli.

Nu fără osteneală obținuse Guido convorbirea aceasta. Iohan, foarte îngrijat de urechile stăpânului, cercase ai scoate secretul său pentru ași asigura respirația, dară Massarelli nu era omul a se da așa ușor prins. El stăruise și după ce rătăcise toată ziua prin castel, obținut în sfârșit întâlnirea a cărei rezultat îl escontase, fălinduse față cu Cristian că este amic al casei. Convorbirea, condusă în limba franceză, începu cu o istorie ciudată, pe care baronul o asculta precum se părea cu atenție ironică și disprețuitoare.

— Eată, dice el în sfârșit către Massarelli, ași dice o destăinuire foarte importantă, decumva ași putea atribui credință, vorbelor ce tocmai le-am audiat; dară eu am fost așa adese-ori înșelat în afaceri delicate încât îmi trebuie alte dovezi, nu numai vorbe. Dta mi-ai spus un fapt bizar, romantic neprobabil...

— Pe care dl. Stenson l'a recunoscut de foarte esact, respunse Italianul, și pe care nici n'a cercat al nega.

— Așa dicei dta, replica rece baronul, din nenorocire, eu nu mă pot convinge. De ași întreba pe Stenson, dacă istoria dtale este adevărată, sau imaginară, el de bună samă ar nega.

— Să poate domnule baron; un om, capabil de o prefacere, care te-a înșelat peste două-deci de ani nu se va șfii a minți încă o dată; însă dacă ai afla un mod de a asculta o convorbire între el și între mine, vei descoperi adevărul. Eu me deobleg a-il scoate încă odată, și în prezența dtale, firesce el să n'aibă nici idee, că dta ascultă.

— Pe lângă un om așa surd, n'ar fi greu a te furiași în odaia sa:... însă de oare ce, după cum dice el, persoana este moartă, ce-mi pasă mie de trecutul betrânului Stenson? El trebuie că a lucrat cu intenție bună și deși mi-a făcut mare nedrept, lăsând prin tăcerea sa, bănueli odioase pe capul meu... precum timpul a făcut dreptate în lucrurile aceste...

— Nu tocmai precum pare dl baron a

crede, replica Italianul, care scia așa de bine ca și baronul, a se învâli cu o liniște cutezătoare.

Este legenda țerei, și Cristian Waldo de bună seamă o a cules pe drum, venind aici.

— De cumva ar fi așa, replica baronul lăsând să străbată o mânia ascunsă, escamotarul acesta, de bună seamă n'ar fi avut obrăznicia, a face din trênsa în public și în fața mea, obiectul unei scene de comedie.

— Totuși a fost reprezentanța vechiului pavilion... Eu am vădut astăzi localitatea, și Cristian Waldo, care locuiește în Stollborg încă o a putut vedea. Italianii... sunt foarte cutezători, domnule baron!

— O ved, domnule Tebaldo. Dta dice că acest Waldo locuiesce în Stollborg? El să fie făcut tabloul acela anume și de pe natură? Așa în grabă? nu este probabil. Asemănarea decorațiunii sale cu pavilionul este o întâmplare.

— Nu cred, domnule baron; Waldo are o destertitate mare, el zugrăvesce precum și improvisează. Dta îl cunosci?

— Da, domnule baron.

— Cum este numele său cel adevărat?

— Asta am să o spuui dlui baron, dacă suma ce am cerut nu-i va părea esorbitantă.

— Ce interes pot eu avea a sci numele său?

— Un interes foarte mare... și capital...

Maniera, cum pretinsul Tebaldo rostii vorba aceasta părea a face o impresiune oare-care, asupra baronului.

(Va urma.)

* (Necrolog.) Dela Carlopag (Karlstadt în Croația) primim anunțul trist că dl *Albert Circa*, major c. r. în corpul de geniu afară de serviciu, a reposat în 31 August nou după o boală îndelungată în anul al 67 al etății. Remășițele pămăntesci s'au depus spre odihnă eternă în cimiteriul militar din *Dubovac*. Între jeliții sunt subscriși în anunțul funebru: *Nicolae Circa*, primar în Dobrucea, *Constanța de Pușcariu n. Circa*, *Ieremia Circa*, director de liceu în București, *Stefan Circa*, privat în Transilvania — toți frați și surori; *Ioan cavaler de Pușcariu*, septemvir regesc în Budapesta, *Raimund Tschopp*, privat în Carlopag, *Anton Tschopp* inginer în Budapesta — cumnați; *Emerica n. Tschopp* soție; *Valerie Circa*, fiu; *Dr. Alois de Gvozdanovici*, notar public reg. și avocat, ginere.

* (Convocare.) Adunarea generală ordinară a Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud sat și giur, pe anul curent-conform §-ului 19 din Statute, se va ține în 8/20 Septembrie după amiaza la 3 oare în locuința subscrișei, la care sunt poștiți cu toată onoarea a participa Onorabilele membre și membrii ai reuniunii; precum și toți binevoitorii, cari se interesează de înaintarea culturii poporului român.

Pe lângă care sunt

Abrud în 22 August 3 Septembrie 1883.

Anna Gall,
președinta.

* (Postal.) În comuna *Buru*, comitatul *Turda-Aureș* cu 1 Septembrie a. c. se înființează stațiune noană postală, și în loc de comunicațiunea dintre *Trățcău-Aiud* și *Jara-Turda*, de patru ori pe săptămână se introduce comunicațiune, trăsura de pachete și pasageri între *Trățcău-Buru-Trățcău* și *Jara de jos-Buru* în toate zilele.

Comunele aparținătoare sunt *Buru*, *Racoșu* și *Varfalău*.

Stațiunea aceasta postală este împuternicită cu mijlocirea epistolelor și a pachetelor, precum și a asignațiunilor (până la suma de 200 fl. și a ramburselor).

Cursul este următorul: pleacă dela *Trățcău* la 12 oare înainte de amiaza și ajunge la *Buru* la 1 oară după amiaza, pleacă dela *Buru* la 1 oară și 30 minute după amiaza și ajunge la *Turda* la 4 oare după amiaza. Dela *Turda* pleacă la 11 oare la amiaza și sosese la *Buru* la 1 oară și 30 minute după amiaza, pleacă dela *Buru* la 2 oare după amiaza și sosese la *Trățcău* la 3 oare după amiaza.

Dela *Jara* pornese la 11 oare și 30 minute înainte de amiaza și sosese la *Buru* la 1 oară după amiaza, pleacă dela *Buru* la 2 oare după amiaza și sosese la *Jara* la 3 oare și 30 minute după amiaza.

În comuna *Ocna Dejului* comitatul *Solnoc-Doboca* în 1-a Septembrie a. c. se deschide oficiul nou postal, a cărui comunicațiune cu *Dejul* va fi întreținută prin un curier pedestru în toate zilele.

Comuna aparținătoare de cercul acestui oficiu e numai *Ocna Dejului*.

Oficiul postal e împuternicit cu mijlocirea de epistole și pachete, precum și de asignațiuni până la suma de 200 fl.

Cursul e următorul: Pleacă dela *Ocna Dejului* la 10 oare și 15 minute înainte de amiaza și sosese la *Dej* la 11 oare înainte de amiaza, pleacă dela *Dej* la 1 oară și 39 minute după amiaza și ajunge la *Dej-Ocna* la 2 oare și 15 minute după amiaza.

La gara din *Homorod*, comitatul *Târnavei* mare, s'a înființat în 1 Septembrie a. c. oficiu postal.

Funcțiunea acestei oficiu postal e încredințată din ziua anumită cu primirea și estradarea de epistole și pachete, ramburse din launtru țerei până la 200 fl. și afară din țeară până la suma de 78 fl.

— Ministeriul r. ung. de comunicațiune a dispus că comunicațiunea dintre *M. Oșorheiu* și *Sereda*, care până acum a fost de patru ori pe săptămână, pe

lângă susținerea rëndului de până acum se se face în toate zilele, începând dela 1 Septembrie a. c.

* (Focuri.) Alaltă seară am fost alarmați imediat înainte de nouă de strigăte: „Arde!” Sulurile de fum înroșit de zarea flăcării ne asigura că nu este imaginațiune ci în adevăr arde. Trâmbița de alarmă și într'un tirziu și clopotul de alarmă ne au luat ori ce îndoaie. Focul era în grajdul caselor, unde odinioară era hotelul „Zur stadt Wien,” în strada *Morei*. Abia se domoli incendiului acesta prin stăruința pompierilor, când în fundul grădinei arhidieceesane (*Flora*), în strada *Gerlitz*, se nasee alt incendiu, care a mistuit trei case românești și aci au alergat pompierii și au localizat focul care ajutat de secetă putea lua dimensiuni mari. Încă ardea în ambe locuri, pe când publicul înspăimântat fu alarmat de al treilea foc în strada lungă. Alarma aceasta din urmă, din norocire a fost falsă. — Eri dimineață izbucnise foc în strada *Gușteritei*, însă fu stins înainte de a sosi pompierii în fața locului.

Loterie.

Mercuri 5 Septembrie 1883.

Sibiu: 52 9 57 61 3

Bursa de Viena și Pesta.

Din 4 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.—	119.10
Renta de aur ung. de 4%	87.25	87.15
Renta ung. de hârtie	85.95	85.20
mprumutul drumurilor de fer ung.	138.30	138.50
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientat ung.	91.10	91.25
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	—	114.—
Obligațiuni urbariale temeșiene de orți de regularea Tisei	99.75	99.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	110.—	110.—
Datorie de stat austriacă în argint	78.25	78.25
Galbin	78.50	79.—
Napoleon	5.66	5.65
100 marea nemțesci	9.50	9.49
London (pe polița de trei luni)	58.45	58.40
	119.85	119.80

Nr. 284.

[497] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III-a *Hădărău*, protopresbiteratul *Lupsei*, în sensul înaltului ordin consistorial din 21 Iulie a. c. Nr. 2348 B. se scrie din nou concurs cu termenul până în 25 Septembrie a. a. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sunt:

1. Porțiunea canonică de 4 jug. 300^o arători și țenaț.
2. O grădină de cucuruz și folosirea cimiteriului.
3. Dela fie care casă câte 10 litre bucate (1 Decaltru).
4. ca relut de cartir 32 fl. bani gata și
5. Venitele stolari dela 140 case.

Doritorii de a compete la acest post au să-și aștearnă suplicile lor instruite în sensul „stat. org.” și a regulamentului pentru parochii acestui oficiu protopresbiteral până la termenul prefapt.

Ofenbaia în 19 August 1883.

Pentru comitetul parochial respectiv.
Ioan Danciu m. p.,
adm. prot.

[496]

2—3

CONCURS.

Pre baza statutului organic bisericesc §. 63. combinat cu §. 23. punctul 5. și conform deciziei Venerabilului Consistoriu diecesan din 1 Iunie 1883 Nr. 341 B. se publică Concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul *Ciacovei* din diecesa *Caransebeșului*.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sunt:

a) Sesiunea, birul și stola parochiei a II-a din *Voiteg*; apoi sesiunea de sub Nr. C. 489 b. a parochiei reduse după repozatul preot *Sofronie Murgu* din *Ghilad*, care sesiune se confere din partea Consistoriului spre mai bună subsistență a protopresbiterului dela 1. Ianuarie 1884 încolo până în 15 Septembrie 1886 în arândă ei anuală — după detragerea contribuțiunii și a ecuivalentului — cu suma anuală de 210 fl.; — eară din 15 Septembrie 1886 încolo în natură. Eară la cas de despărțire a românilor din *Ciacova* de către Ierarchia sârbească respective Episcopia din *Timișoara*,

parochia română din *Ciacova* va deveni parochia protopresbiterală.

b) Tacele pentru ședulele de cunună normale prin decizii sinodului eparchial din anul 1871. Nr. 60 și 99 cu 2 fl. respective 1 fl. pentru fiecare ședulă de cunună.

c) Birul protopresbiteral după rescriptul declaratoriu dela anul 1779, — 100 oca (1. Hl. și 54 litre) de grâu, sau ecuivalentul acestuia în bani dela fie-care preot cu parochia.

d) Paușalele de călătorie preliminate cu 200 fl. drept recompense pentru tacsă de 4 fl., ce o luau protopresbiterii mai înainte pe baza unor ordinațiuni ministeriale și anume 2 fl. pentru ținerea esamenelor anuale în comune eară 2 fl. pentru reviziunea socotelor bisericesci.

e) În fine sala mobilată și paușalul oferit de comitetul protopresbiteral pentru susținerea cancelariei protopresbiterale.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pre terenul bisericesc și școlariu, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnaziale s'au reale cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice în vre unul din Institute din *Metropolia* noastră și a susținut cu distincție succes esamenul riguros de calificățiune.

Acei aspiranți au preferență, cari au frecuat sau absolvit cursuri juridice sau filosofice la vre-o academiă sau universitate s'au distins prin editarea vre-unui op folositoriu pre terenul bisericesc sau școlariu.

Cei ce voesc a concurge la acest post sunt avisați a-și aștearnă suplicile concursuale instruite cu toate documentele originale necesare la comisiarii *Filip Adam*, asesor referinte al consistoriului diecesan în *Caransebeș*, în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui Concurs în foaia „Telegraful Roman”.

După expirarea termenului pus în scrierea de Concurs, nu se mai pot primi recuse.

Ciacova în 19 August 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului *Ciacovei*.

În înțelegere cu subscrișul

Filip Adam m. p.,
comisariu consistorial.

Nr. 278.

[394] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor de învățatori la scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos numite se scrie concurs cu termen până la 10 Septembrie st. v. a. c.

1. *Deva*, cu salar anual de 350 fl. cartir și lemne de încălzit, cum și unele accidentii stolare.

2. *Chergeș* cu salar anual 100 fl. în bani, 16 măsuri mari în naturale, parte grâu, parte cucurus, cartir și 3 stângini de lemne cubici, din cari se va încălzi și scoala.

3. *Panc-Selisce*, salar anual în bani 100 fl., în naturale 52 măsuri, jumătate grâu, jumătate cucurus, cartir și 10 stângeni de lemne din cari se va încălzi și scoala.

4. *Fintoag*, salar anual în bani 72 fl., în viftuale 64 măsuri parte grâu parte cucurus, cartir în edificiul scoalei și 8 stângini de lemne din cari se va încălzi și scoala.

Cererile de concurs instruite în sensul legilor și regulamentelor în vigoare, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul indicat.

Deva la 15 August, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al *Devei* și *Dobrei*.

Ioan Papiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 308. 1883.

[493] 3—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele conf. gr. or. din mai jos semnele comune țitoare de ppresbiteratul *Mercurii* se prolungește concursul publicat în „Telegraful Roman” Nr. 80 82, până la 10 Septembrie an. curent.

1. *Gârbova* cu salariul anual de 200 fl. cartir în edificiul scoalei. 4 □ lemne de foc din cari e a se încălzi și scoala, și grădină de legumi.

2. *Ludoș*, salar 250 fl. relut de cartir și lemne de foc.

3. *Spring*, salar 200 fl. cartir natural în edificiul scoalei și lemne de foc.

4. *Armeni*, salar 250 fl. și cartir în edificiul scoalei.

5. *Sângătin* cu salar 200 fl. v. a. cartir natural și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi își vor adresa cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare oficiului protopresbiteral al tractului *Mercurii* în *Mercuria* până la termenul indicat, și în cât ar fi posibil a se presenta și în persoană înaintea dlui adm. prot. *Ioan Droc*

Dela oficiul ppresbiteral al Tractului *Mercuria* la 17 August 1883.

Nr. 226

[495] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatori la scoala poporală gr. or. din *Cheia* protopresbiteratul *Branului*, se scrie concurs cu termen până la 20 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: un salar anual de 100 fl. v. a. cartir liber și lemnele trebuincioase de foc.

Concurenții să-și adreseze suplicile lor instruite în sensul statului organic și al regulamentului congressional din 1878 la subsemnatului oficiu protopresbiteral în *Brașov* până la termenul de mai sus.

Brașov, 12 August, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului *Branului*.

Iosif Barac m. p.,
ca adstr. ppresbt. al *Branului*.

Începătorilor

se dă instrucție în limba germană, franceză și în elavir. Se ține totodată și scoală pentru lucrul de mână, sub durată căreia se fac exerciții în limba franceză.

[498] 1—1

Maria Haas,
Strada *Honterus* Nr. 1. catul I.

Anunțiu.

Subsemnatul am întocmit cartirul meu fiator în *Brașov* strada *Clocrac* Nr. 1467 pentru a pute încuarta elevii de ai scoalei gimnaziale, reale, comerciale și normale ort. res. de aici pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Brașov 14 August 1883.

Ioan Aron,
învățător.

[487] 3—3